

Forslag A 1947/UVU
Behandles af Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden

Betænkning over medlemsforslag om prissætning på elmarkedet

Utskottet för tillväxt och utveckling föreslår att

Nordiska rådet inte går vidare med Medlemsforslag om prissætning på elmarkedet (A 1947/UVU)

Baggrund

Priset på el har fått stor uppmærksamhet bland de flesta på senare tid. Grundorsaken till elprisets utveckling är den ideologiskt färgade energipolitik som praktiseras i Europa, inklusive de nordiska länderna, under hela 2000-talet. Utifrån idealistiska strävanden har kärnkraftverk har stängts i Sverige eller har inte fått byggas i Finland samtidigt som antalet värmekraftverk har dragits ned. Vind- och solkraft har ökat kraftigt utan att vi säkrat motsvarande inhemska baskraft. Vi har förlitat sig på att den saknade energin kommer att importeras från andra ländernas energisystem, eller ersättas av gas, under de tidsperioder då vädret inte erbjuder blåst för vindkraften och solljus för solkraften. Men Sveriges och Finlands ömsesidiga beroende av import är ett bra exempel på en kortsiktig och otrygg energipolitik. Utvecklingen gjorde det möjligt för Ryssland att använda energin som en bricka i det geopolitiska spelet.

Nordisk Frihet föreslår därför att ändra prismekanismen på ett sådant sätt att ren energi som produceras billigt i Norden i första hand kan förbrukas av elkonsumenterna i de nordiska länderna. De nordiska länderna behöver snarare bli mer självförsörjande på energi än att göra sig beroende av att importera dyr och kanske miljömässigt sämre elproduktion. I första hand behöver det egna behovet av energi tillgodoses genom billig ren energi.

För att åstadkomma detta behöver Norden gemensamt driva på för en förändring av den europeiska energimarknaden. De nordiska länderna behöver inrätta en gemensam struktur att företräda en gemensam nordisk energipolitisk position i Europa som värnar våra inhemska intressen att försörja hushåll, företag, välfärd och säkerhet med prisvärd energi. De nordiska EU-medlemmarnas regeringar behöver tillsammans driva på nödvändiga förändringar av EU:s regelverk och vid behov genomföra dem synkroniserat.

Nordisk Frihet föreslår också att de nordiska ländernas regeringar inrättar ett nordiskt energipolitiskt råd med statsministrar, energiministrar och utrikeshandelsministrar samt att rådet bjuder in till förhandling med energibranschens experter där målsättningen är att nå överenskommelser som kan skydda medborgarna från importerade höga energikostnader från mindre miljövänlig energi.

Udvalgets synpunkter

I Nordisk frihets medlemsförslag önskar man att Nordiska ministerrådet ska forma en gemensam strategi och inriktning för energipolitiken inom Europa i syfte att forma den europeiska elmarknaden för att stärka de nordiska ländernas egna energiförsörjning.

Vid utskottets möte i Oslo den 31 oktober beslutade utskottets att de inte önskar gå vidare med Nordisk frihets medlemsförslag.

Utskottet anser att förslaget är problematiskt i förhållande till EU-rätten och att man därför inte önskar gå vidare med förslaget.

Stockholm, den 6. februar 2024

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Markku Siponen (C)

Sandra Listherby (Lib)

Lars-Christian Brask (LA)

Gunilla Carlsson (S)

Juha Viitala (sd)

Anna Vikström (S)

Per-Arne Håkansson (S)

Odd Harald Hovland (A)

Ann-Sofie Alm (M)

Alexandra Anstrell (M)

Lars Püß (M)

Liv Kari Eskeland (H)

Erling Eidesgaard (T)

Orri Páll Jóhannsson (VG)

Nordisk frihet och Fremskrittspartiet reserverade sig mot utskottets beslut.

Reservation

Nordisk frihet och Fremskrittspartiet reserverade sig mot beslutet och föreslår att

Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden foreslår, at Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

att verka för förändra regelverket för energi så att de nordiska länderna i första hand kan försörja oss själva med billig energi och i andra hand exportera energi utanför Norden

att inrätta energipolitiskt råd mellan de nordiska statsministrarna, energiministrarna, utrikeshandelsministrarna och energibranschens experter at forma en nordisk gemensam strategi och inriktning för energipolitiken inom Europa i syfte att förändra den europeiska elmarknaden för att stärka de nordiska ländernas egna energiförsörjning

Stockholm, den 6. februar 2024

Ann-Christine From Utterstedt (SD)
Minna Reijonen (saf)

Tor André Johnsen (FrP)